

Darujte předplatné **Taneční zóny**

A příště Anna Karenina?

V Německu je romantikou prosáklý román Effi Briestová lékárníka, básníka a spisovatele Theodora Fontana z roku 1894 obecně známý: sedmnáctiletá dívka z dobré rodiny se provdá za staršího barona, odjede s ním do nudného hnízda na pobřeží Baltu, kde prožije milostný románek s mladým majorem Crampasem, po šesti letech se už v Berlíně manžel o nevěře své ženy dozví, v souboji soka zabije, Effi zavrhne a vezme jí i možnost kontaktu s jejich dcerou.

Hamburská Effi Briest připomněla, že německé divadlo nežije jen ideologií, ale že také, stejně jako to naše, musí kultivovaně bavit své diváky... FOTO

KIVA

Orgie romanticky motivovaného šosáctví, bůhví proč se k nim Němci stále dokola vracejí, například dvěma odporně sladkobolnými filmy – v jednom hrdinka zemře v bídě a opovržení, jak se sluší a patří, v druhém se vzepře a vychází z konfliktu svobodomyšlná, očištěná. Nevím, který z konců je horší.

Ale také nevím, proč se v hamburském Schauspielhausu rozhodli příběh **Effi Briest** perziflovat a ironicky převyprávět v poněkud také romantizovaném, či retro provedeném rozhlasovém studiu – *ovšem s jiným textem a také jinou melodií*, jak hlásá část názvu inscenace. Zřejmě to považovali za dobrý nápad, čím pobavit své diváky, jiný smysl jsem neshledal. Nakonec – ne, že bych se nepobavil i já, a bylo by mi jistě veseleji, kdyby mi předloha i způsob německého humoru byly bližší, než jsou. Ale je mi blízká preciznost, s níž byly v zatuchlém, trochu také maloměstáckém prostoru vystaveny zčásti všední a zčásti hodně nadsazené situace.

Obdivuji, jak němečtí herci věcně charakterizují postavy, bez popisnosti, bez nemístného psychologizování, ve zkratce, v přesně určené a dodržované podobě každého aktéra, který demonstruje nějakou postavu románu. Všichni výtečně zpívají a tvoří hudební skupinu, která písničkami většinou oponuje barvotiskovému sentimentu příběhu, případně ho paroduje – například když vyhocenou scénu podkreslují Chopinovým Nocturnem: violoncello hraje melodii, doprovázeno hudebními figurami hranými na saxofon a harmonium! Románu odpovídající přeslazená hudba tu zazněla, a zase ironicky, jen z LP gramofonové desky – profláknutá violoncellová (hraje se často na housle) melodie Camilla Saint-Saëns Labuť z cyklu Karneval zvířat.

Nejzajímavější jsou kontexty, do nichž se inscenace vřazuje. Ocenila je ostatně i německá kritika, na prestižním festivalu Theatre Treffen sklídila inscenace velký úspěch.

Srozumitelnější jsou mi kontexty estetické či formální než pohrávání si s jemnostmi příběhu lásky a cti. Nemohl jsem při sledování inscenace nezpomenout na dávný hit hamburského divadla Sekretářky, byly k vidění také v Praze. Byly ze stejného těsta uhněteného z kabaretu, s přísadou vtipných hudebních čísel a „hlášek“, ostatně v inscenaci zazněla přímá „citace“ z legendární produkce – pokřik tehdejšího šéfa kanceláře.

Hraní na violoncello jako na kytaru, některé obskurní hudební nástroje a další figle do produkce přilily i něco z hudebních klauniád. Tiché ansámblové zpívání na několika místech zřejmě mělo připomenout legendární inscenace Christopha Marthalera. A to mi určitě mnohé nuance unikly.

Návraty k romantickým příběhům jsou zřejmě up to date, znovu a znovu se hraje činoherní Eugen Oněgin, Špinar v Národním divadle dává Pýchu a předsudek Jane Austenové. Není to další projev kocoviny, z níž se euroatlantická společnost ne a ne vyspat?

V kontextu politických disputací, které PDFNJ vnutil pražskému publiku, však inscenace připomněla, že německé divadlo nežije jen ideologií, ale že také, stejně jako to naše, musí kultivovaně bavit své diváky. Končí se oznámením rozhlasovým posluchačům, že příště se jim dostane tklivého příběhu o Anně Karenině.

Deutsches Schauspielhaus Hamburg – Theodor Fontane: Effi Briest – ovšem s jiným textem a také jinou melodií. Režie Clemens Sienknecht, Barbara Bürk, scéna a kostýmy Anke Grot, dramaturgie Sybille Meier.
Premiéra 19. září 2015.

Komentáře k článku: A přístě Anna Karenina?

Přidat komentář

(Nezapomeňte vyplnit položky označené hvězdičkou.)
